

Андрій Стахура

аспірант кафедри адміністративно-правових
дисциплін та публічного управління
Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Зарубіжний досвід досягнення гендерного паритету у поліції: окремі аспекти

Проблема гендерної рівності вже не так гостро стоїть в Україні через певні позитивні зрушення, які відбулися у нашій державі. Разом із тим законодавчі новели доволі повільно впроваджуються на організаційному рівні. Причинами цього можуть слугувати такі обставини, як: протистояння консервативного суспільства, відсутність сталої судової практики, формальність державних орієнтирів у формуванні та реалізації державної політики недискримінації за ознакою статі.

Поряд із цим повномасштабна збройна агресія, розв'язана Російською Федерацією проти України та запроваджений у зв'язку із цим особливий правовий режим воєнного стану, стали новим викликом для досягнення гендерної рівності в Україні у цілому та силах безпеки і оборони зокрема.

У зв'язку із цим представляє зацікавленість вивчення зарубіжного досвіду із досягнення гендерного паритету у поліції та оцінювання перспектив запозичення позитивних практик у діяльність Національної поліції України.

Перш за все потрібно зупинитися на гендерному паритеті як центральній категорії дослідження. Під ним варто розуміти принцип симетричного та рівноважного представлення чоловіків і жінок у всіх сферах суспільного життя, зокрема економіці, науці, освіті, політиці [1].

Слід погодитись із тезою Н.Б. Ісакової, що гендерний паритет сьогодні перетворився на один із важливих індикаторів демократії; він став темою міжнародних зустрічей на вищому рівні, метою політики урядів, ООН, Європейського Союзу та інших міжнародних організацій [2, с. 69].

Отже, зупинимось на позитивній зарубіжних практиках досягнення гендерного паритету у поліцейських структурах.

З цього приводу А.Г. Гаркуша наголошує на тому, що у європейських державах служба жінки в поліції визнається результативною. Жінки є більш комунікабельними під час урегулювання сімейних конфліктів, робота жінок-поліцейських незамінна в роботі з жертвами насильницьких дій, з підлітками-правопорушниками. Жінки-поліцейські набагато краще складають іспити й засвоюють матеріал у ході навчання, а найголовнішим фахівчиня визнає те, що під час підготовки жінка і чоловік поліцейські проходять однаковий курс навчання, а до оцінювання їхніх компетентностей застосовуються однакові критерії [3].

Насамперед, слід зазначити про те, що до 100-річчя Інтерполу, Директорат організації з розвитку потенціалу та навчання випустив збірник під назвою «Поліцейська робота з гендерної точки зору: ініціативи правоохоронних органів з усього світу», що відображає глобальні зусилля щодо досягнення гендерної рівності. Завдяки доробку близько 50 держав, регіональних організацій та Генерального секретаріату Інтерполу, у збірнику висвітлено як поліцейські сили сьогодні: проводять роботу над збільшенням кількості жінок у всіх службах поліції; процес створення інституційних механізмів для реформування поліції; наставництво та підтримка майбутніх поколінь керівників поліції; аналіз гендерної динаміки злочинності [4].

Також, слід вказати на результати міжнародної конференції, яка була присвячена впровадженню заходів гендерної рівності в поліцейських силах (25-28.03.2024 м. Будва, Чорногорія). Її учасники відзначили перешкодами гендерній рівності у правоохоронних органах існування стереотипу, який характеризує службу в поліції як фізично важку та більш придатну для чоловіків. Внаслідок цього жінки часто займають адміністративні посади, а недостатня їхня присутність на керівних посадах, особливо в Південно-Східній Європі, посилює гендерну нерівність. Учасники визнають освіту ключовим інструментом у боротьбі зі стереотипами та упередженнями в правоохоронних органах і суспільстві загалом. Такі зусилля мають бути спрямовані на персонал правоохоронних органів і звичайних громадян, з наголосом на ранньому втручанні та стратегічному керівництві [5].

Таким чином, у складних умовах воєнного стану, коли велика частина населення задіяна у збройному спротиві військовій агресії, а інша частина виїхала за межі України, надзвичайно зростає потенціал збільшення присутності жінок у Національній поліції України для компенсації «кадрового голоду» та подолання існуючих гендерних стереотипів.

Література

1. Фоменко А.Є., Логвиненко Б.О. Гендерний паритет. *Велика українська енциклопедія*. URL: [https://vue.gov.ua/Гендерний паритет](https://vue.gov.ua/Гендерний_паритет) (дата звернення: 24.09.2024).
2. Ісакова Н.Б. Гендерний паритет у науці: тенденції в світі та в Україні. *Science and Science of Science* 2018. № 2 (100). С. 68-90.
3. Гаркуша А.Г. Гендерний паритет: жінка в Національній поліції України. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: електронне наукове фахове видання*. 2019. № 1. URL: https://el-zbirn-du.at.ua/2019_1/4.pdf (дата звернення: 24.09.2024).
4. Policing with a gender perspective. Posted on 09 June 2023. URL: <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2023/Policing-with-a-gender-perspective> (дата звернення: 24.09.2024).
5. Breaking stereotypes. Promoting gender equality in law enforcement in South Eastern Europe. Global Initiative against Transnational Organized Crime. Posted on 15 Apr 2024. URL: <https://globalinitiative.net/announcements/promoting-gender-equality-in-law-enforcement-in-south-eastern-europe/> (дата звернення: 24.09.2024).

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**